

21st HA
National
Forum

Enhancing **TRUST**
in **Healthcare**

Part IV & Meso System Learning

นพ.ทรง พิลาลัย

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

17 มีนาคม 2564 เวลา 8.30 – 10.00 น.

Scope

- Quality Planning, Quality Control and Continuous Quality Improvement
- Meso-system & Standard HA Part IV
- Learning from Recommendation
- Q&A

Quality planning, quality control and continuous quality improvement

Quality Planning

Policy, resources, coordination, accountability, execution design

Quality Control (QA)

Standards/ Guidelines/
protocols

Professional oversight

Accreditation

Performance review

IMPROVED
OUTCOMES

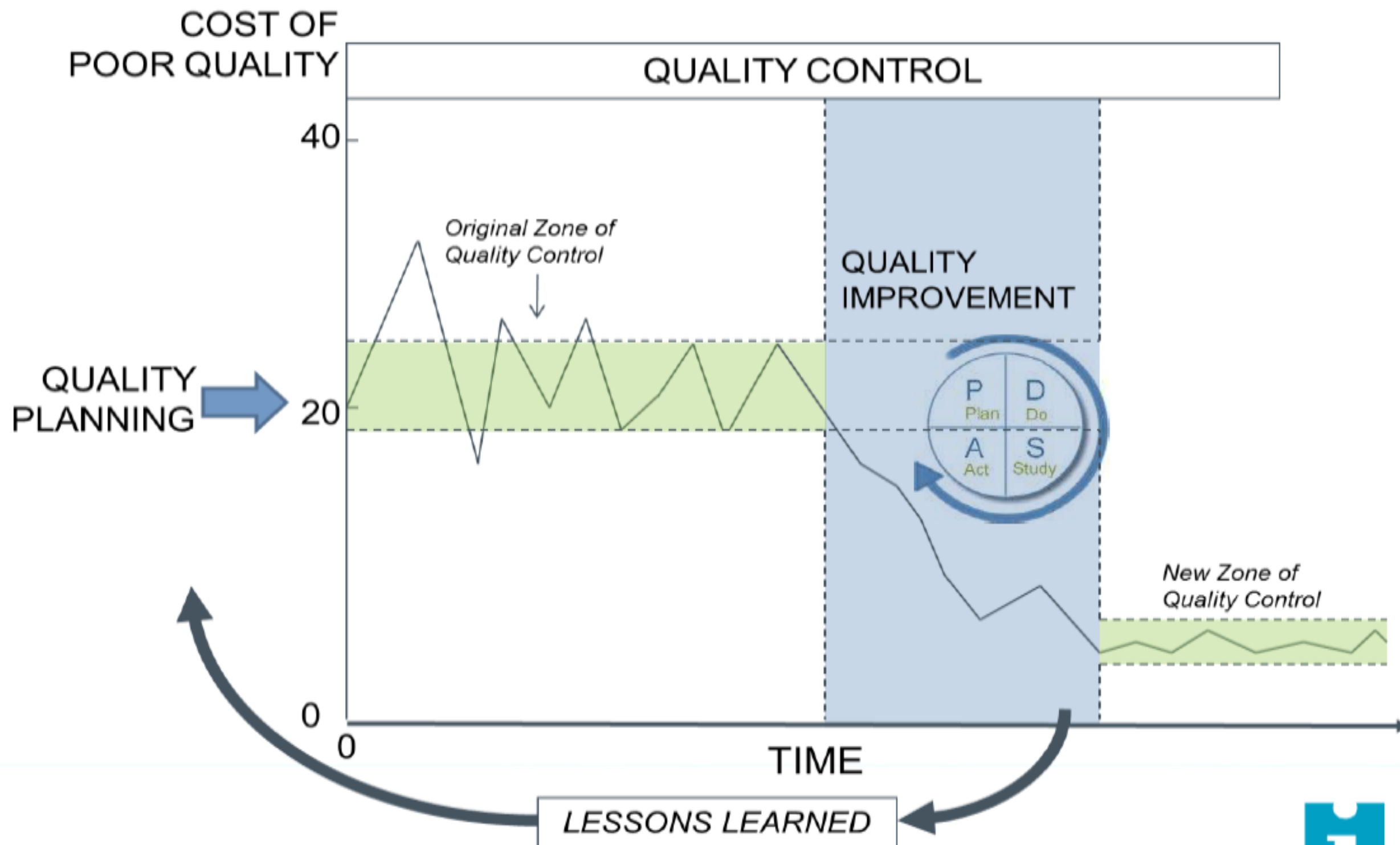
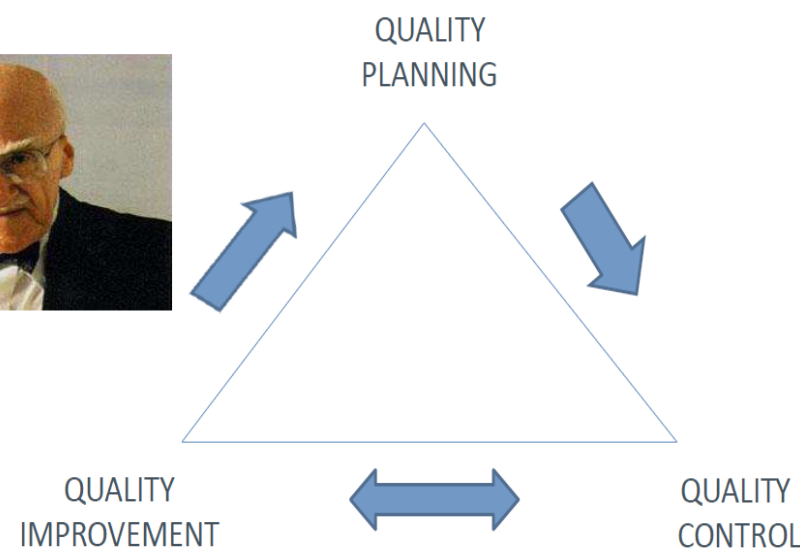
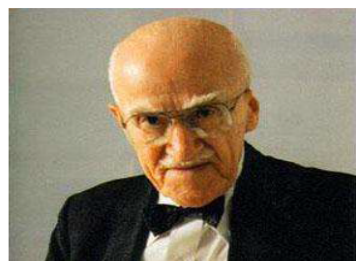
CQI

1. Aims: what are the “gaps” in
performance and outcomes

2. Measures: tools to measure and
feedback processes and outcomes

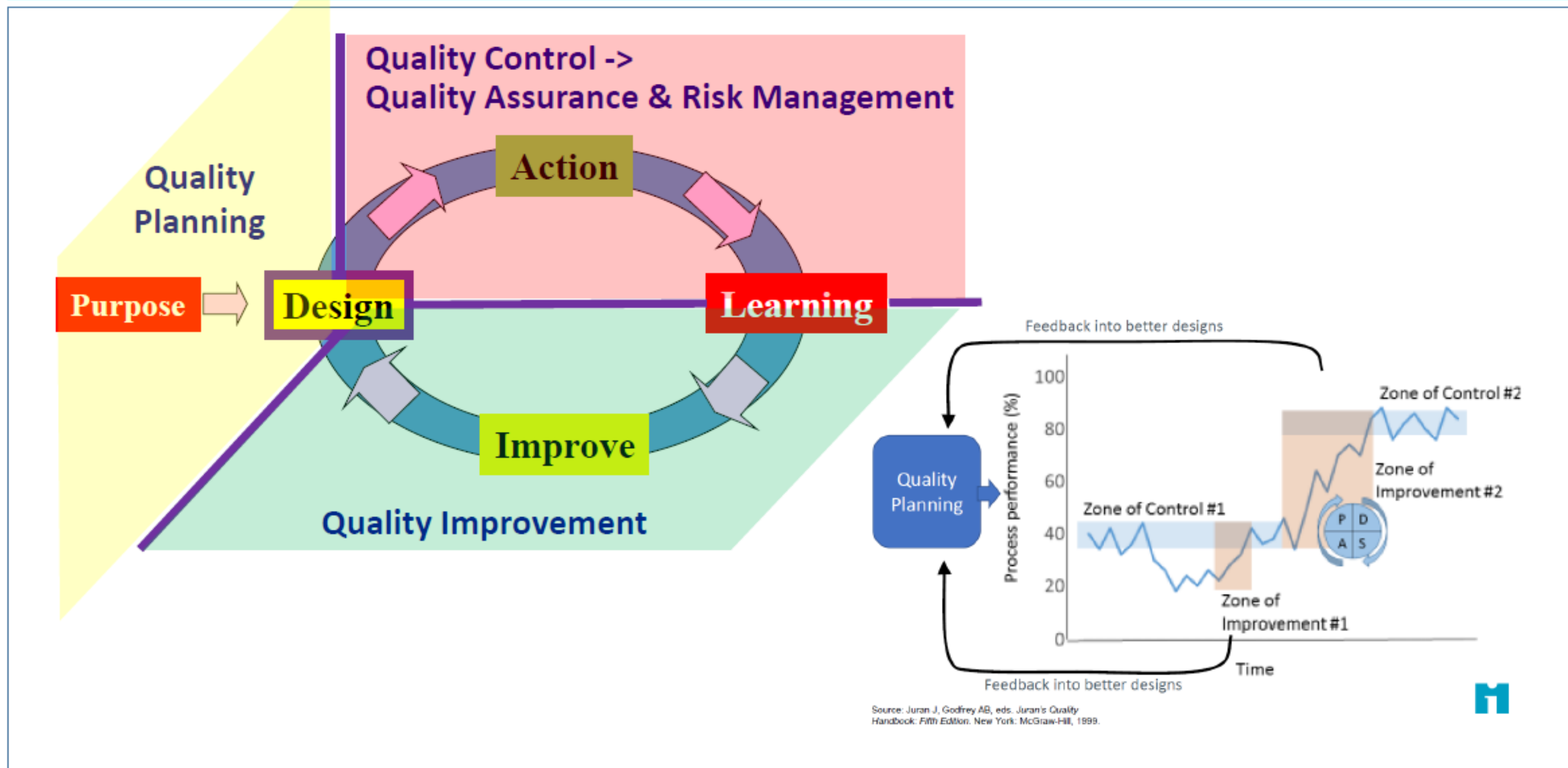
3. Changes: QI change activities for
leadership, admin and frontline to close
the “gap”

Dr. Joseph M. Juran's "Trilogy"

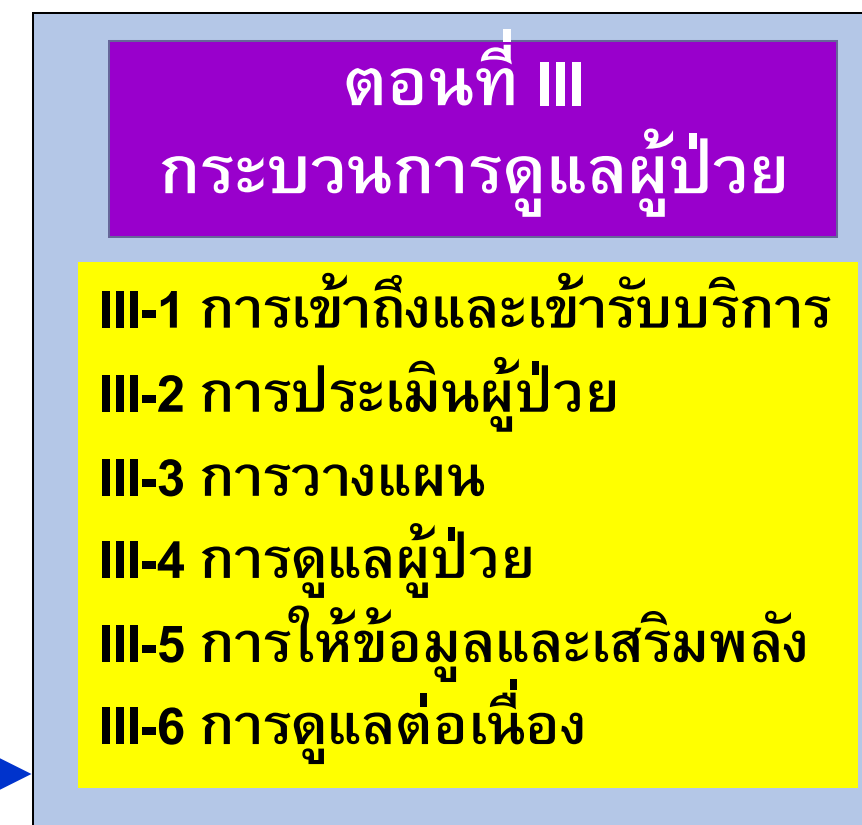
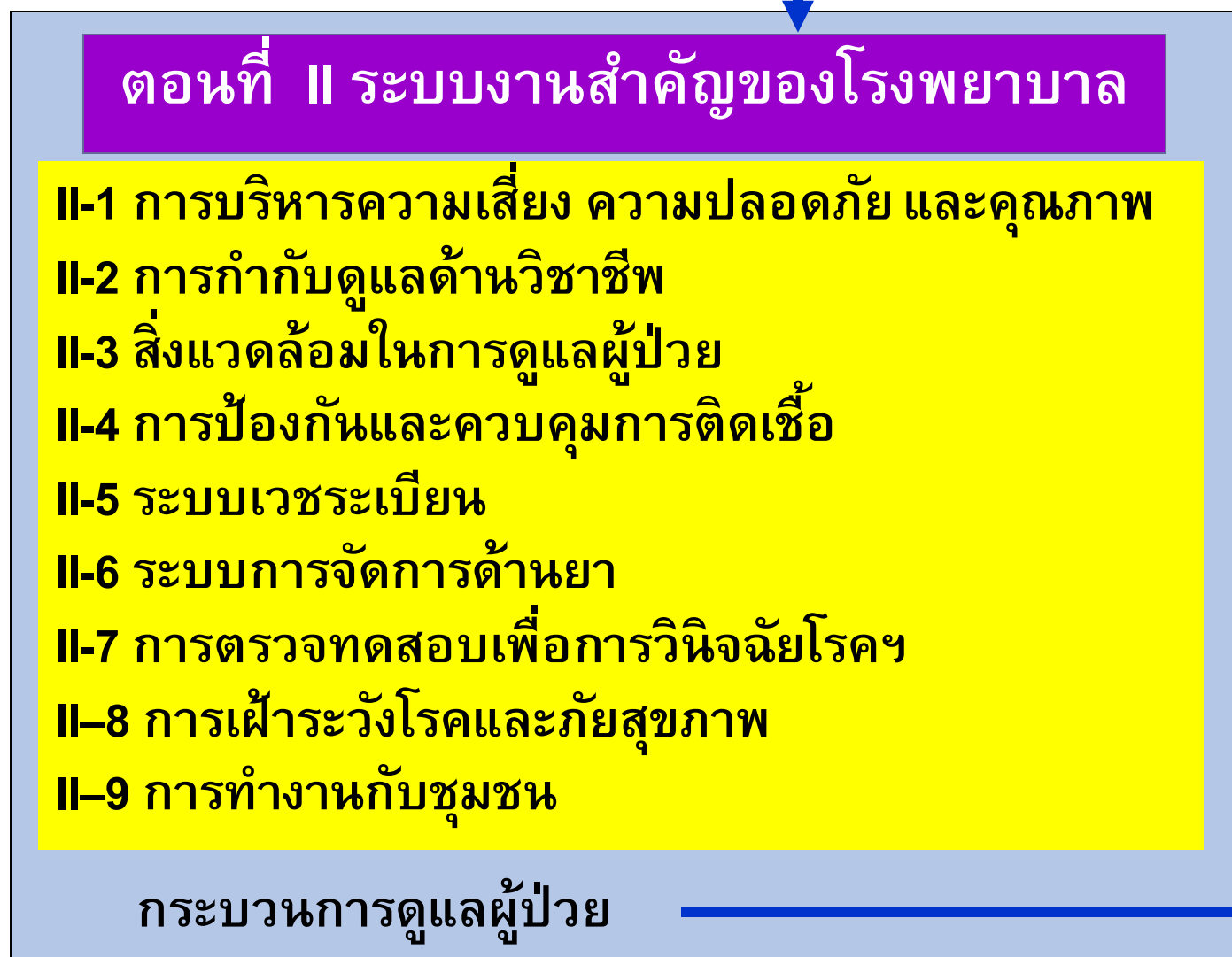
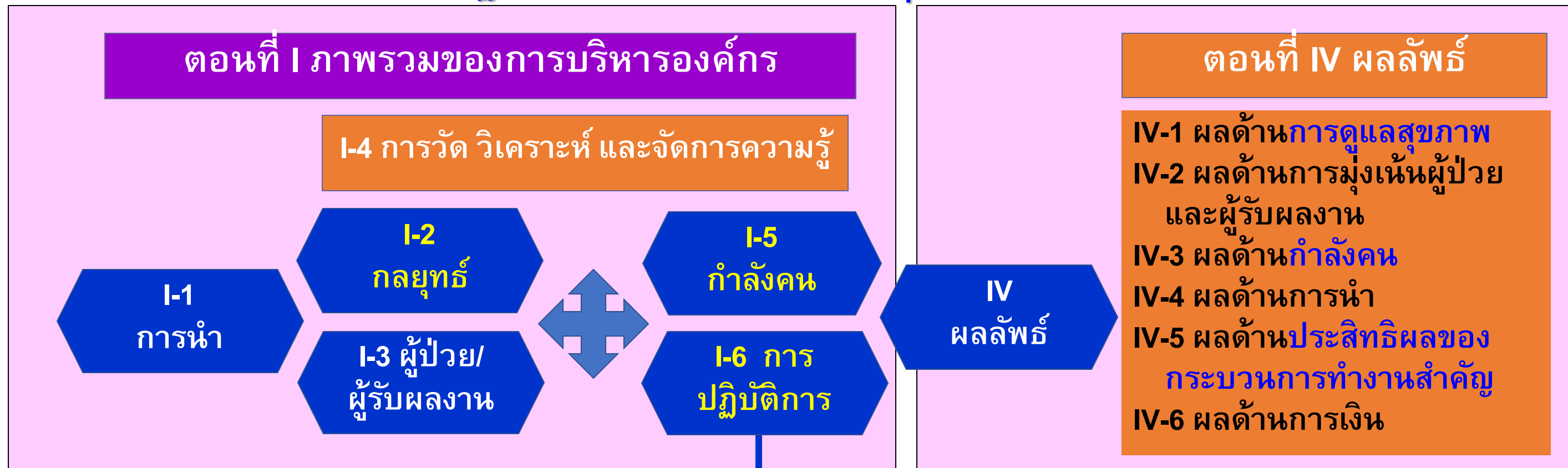

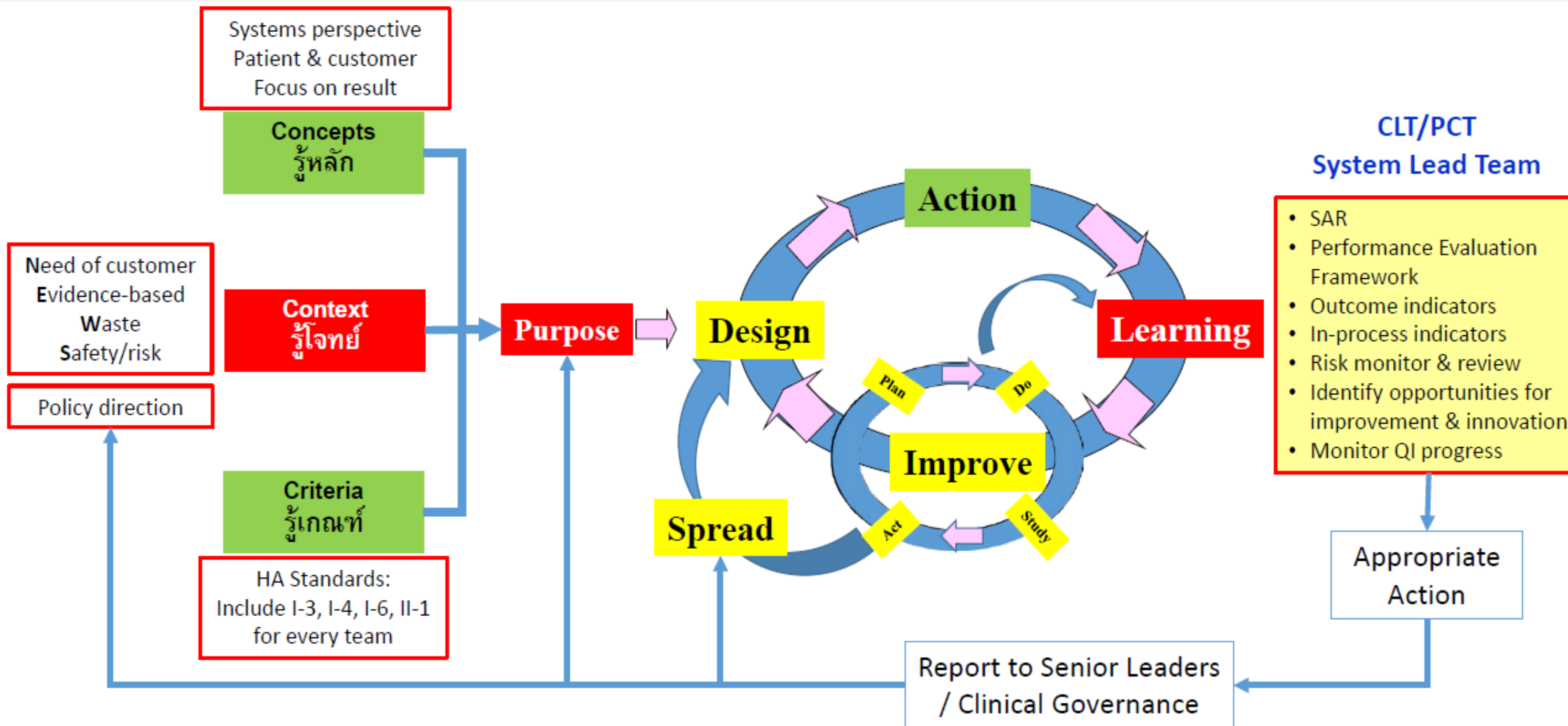
DAI & Juran Trilogy: All Three Elements Are Needed

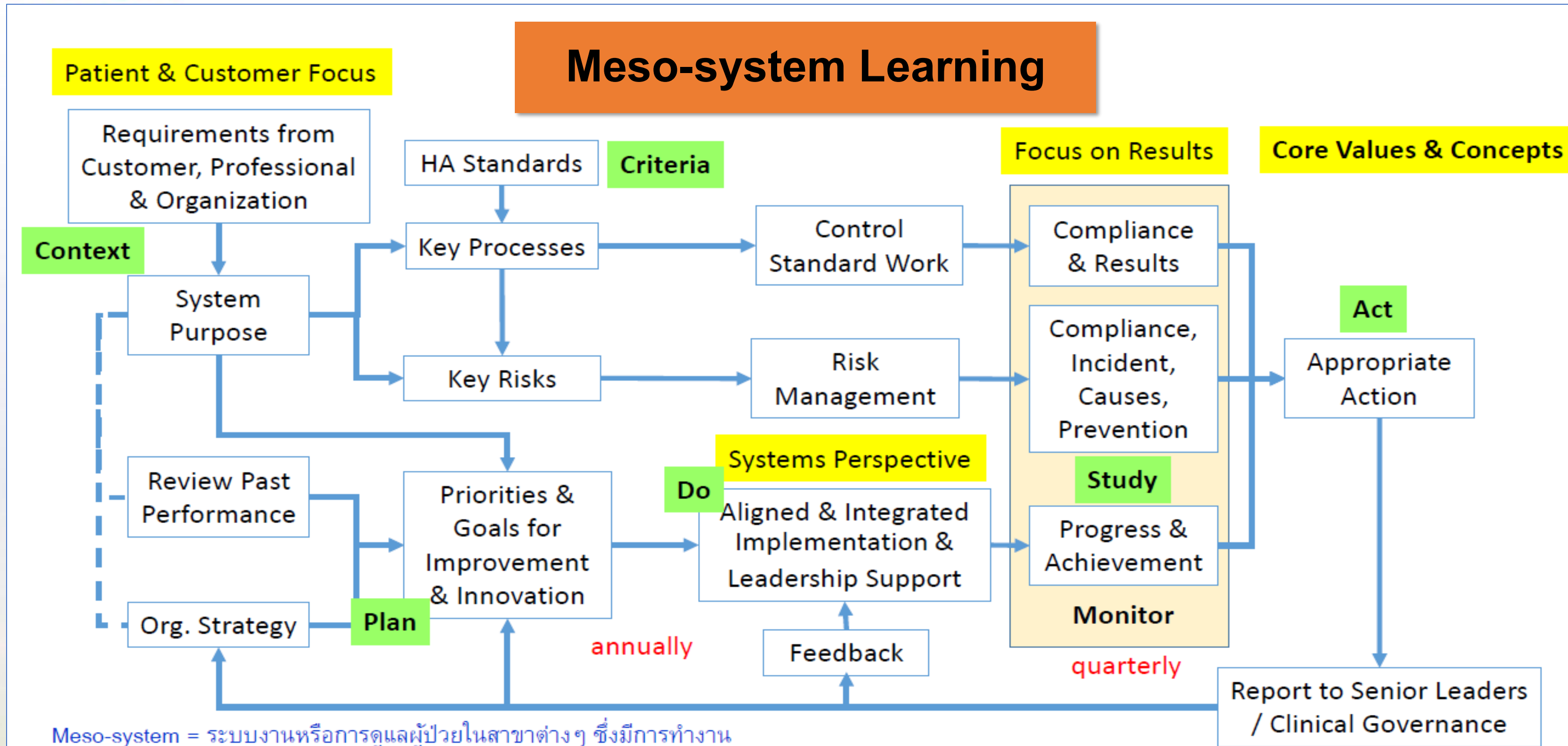

มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (HA) ฉบับที่ 4

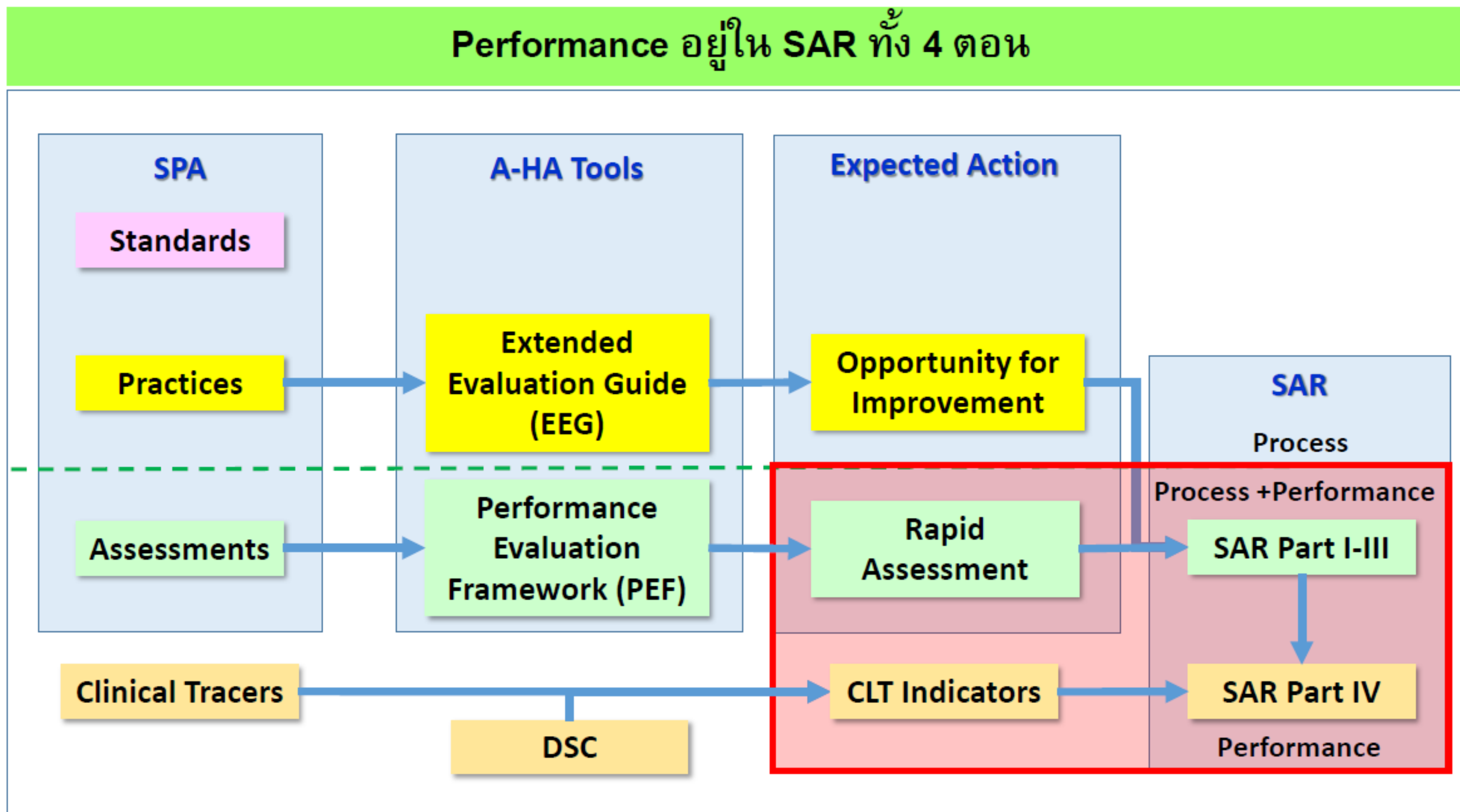
Learning คือหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อน

Meso-system = ระบบงานหรือการดูแลผู้ป่วยในสาขาต่างๆ ซึ่งมีการทำงาน
 คร่อมสายงาน/หน่วยงาน และมีคณะกรรมการหรือทีมสหสาขาวิชาชีพรับผิดชอบ

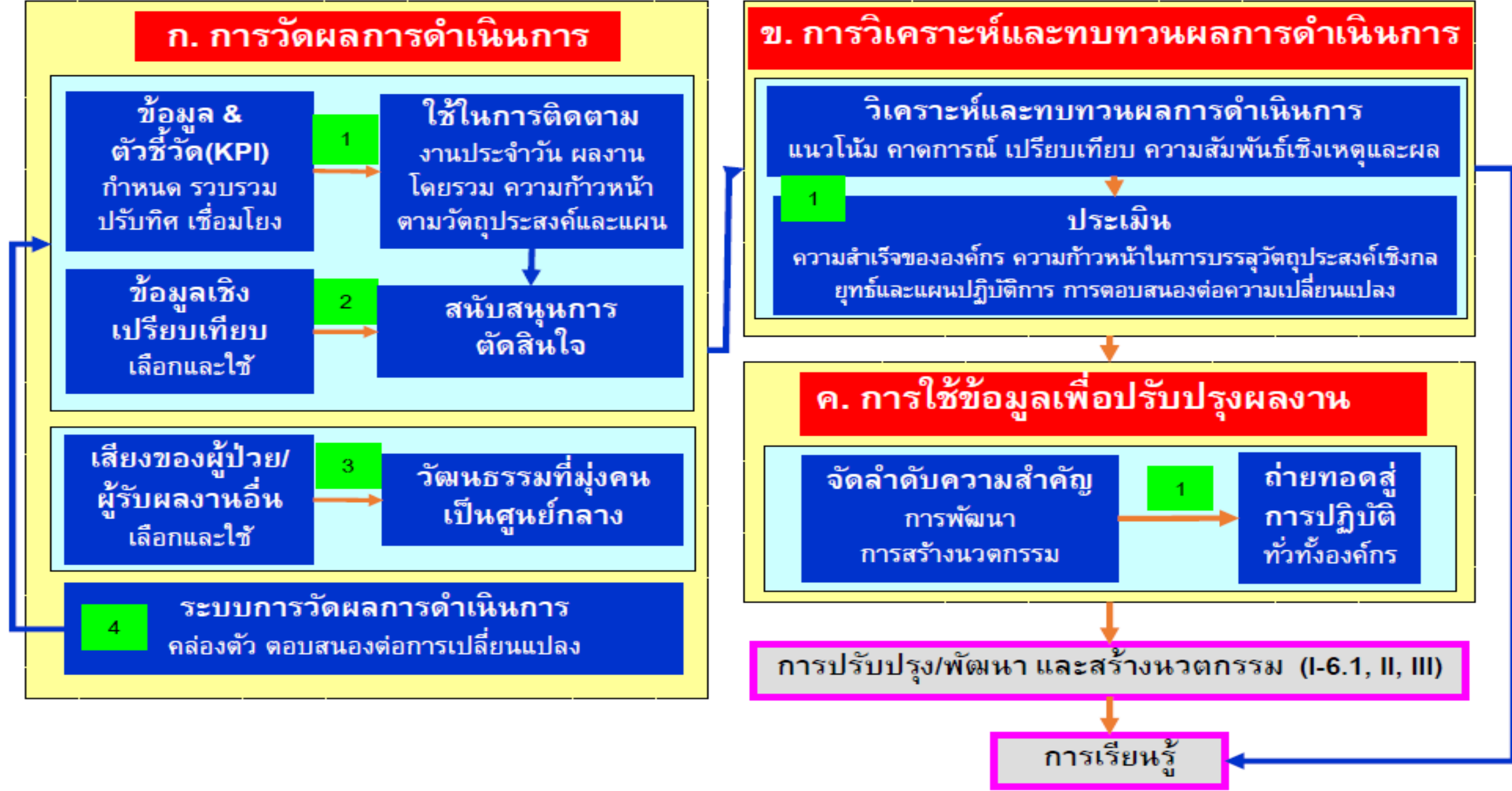
ตอนที่ IV ผลการดำเนินงานขององค์กร

องค์กรแสดงให้เห็นผลการดำเนินงานที่ดีและการปรับปรุงในประเด็นสำคัญ ได้แก่ ผลด้านการดูแลผู้ป่วย ผลด้านการมุ่งเห็นผู้ป่วยและผู้รับผลงานอื่น ผลด้านกำลังคน ผลด้านการนำ ผลด้านประสิทธิภาพของกระบวนการ และผลด้านการเงิน.

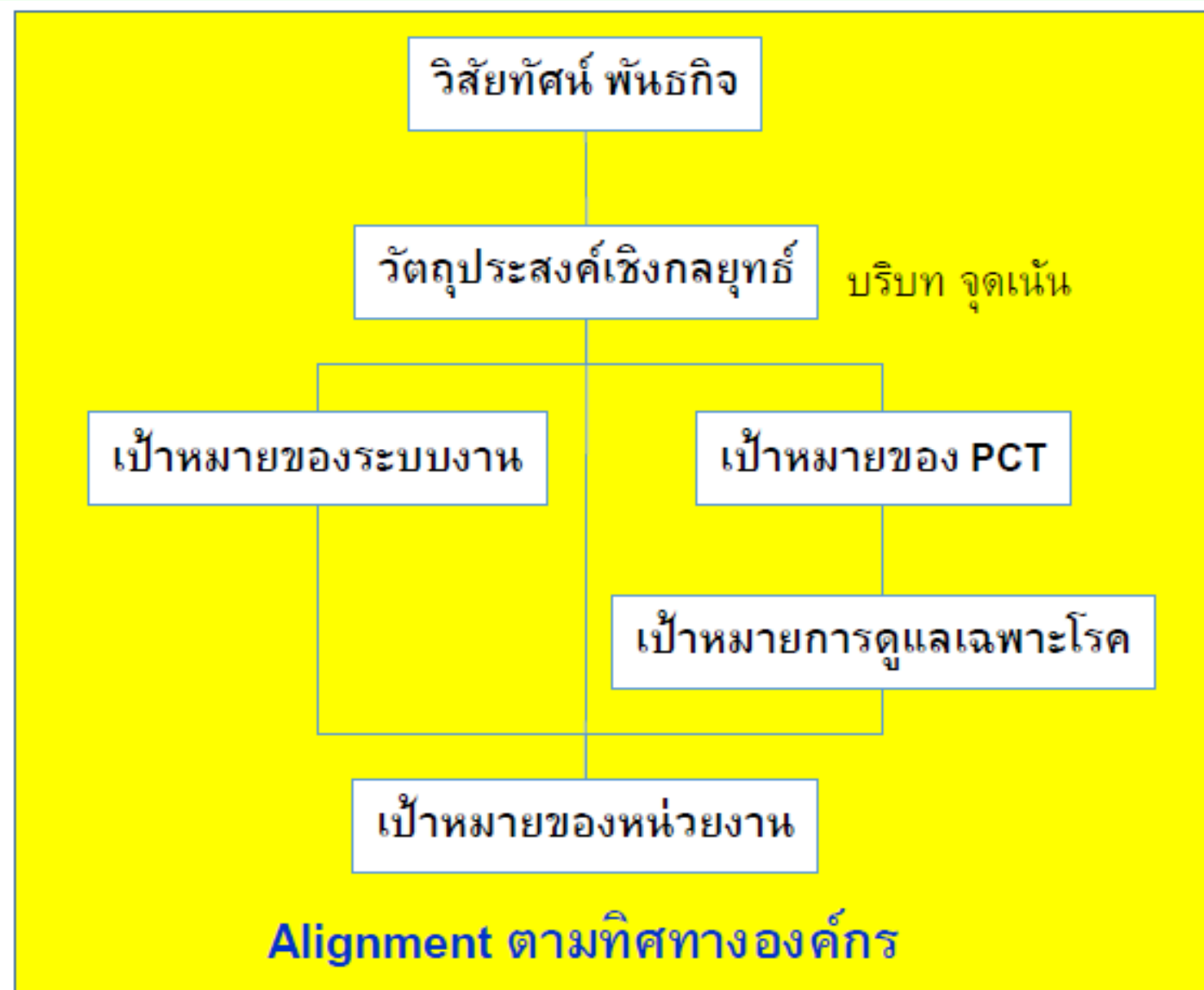
**I – 4.1 การวัด การวิเคราะห์ และใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงผลงานขององค์กร
(Measurement, Analysis and Improvement of Organization Performance)**

องค์กรเลือก รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสม ใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลงานขององค์กรและส่งเสริมการเรียนรู้.

เรียนรู้จาก Recommendation: การกำหนดตัววัด

บทบาทการกำหนดตัวชี้วัดให้ตรงประเด็น โดยทำความเข้าใจกับเป้าหมาย และประเด็นคุณภาพที่สำคัญ เชื่อมโยง alignment ในทุกระดับตามบริบทให้เห็นภาพรวม เช่น การบรรลุความสำเร็จตามจุดเน้น, การดำเนินงานโรคเรื้อรัง

แนวทางการวิเคราะห์ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ

- จากความต้องการของผู้รับผลงาน
- จากมิติคุณภาพที่ครอบคลุม
  - ดูก่อน (people-centered)
  - ดูใช้ (appropriate, effective, safe, timeliness)
  - ดูคุ้ม (efficiency)
- จากการวิเคราะห์กระบวนการ

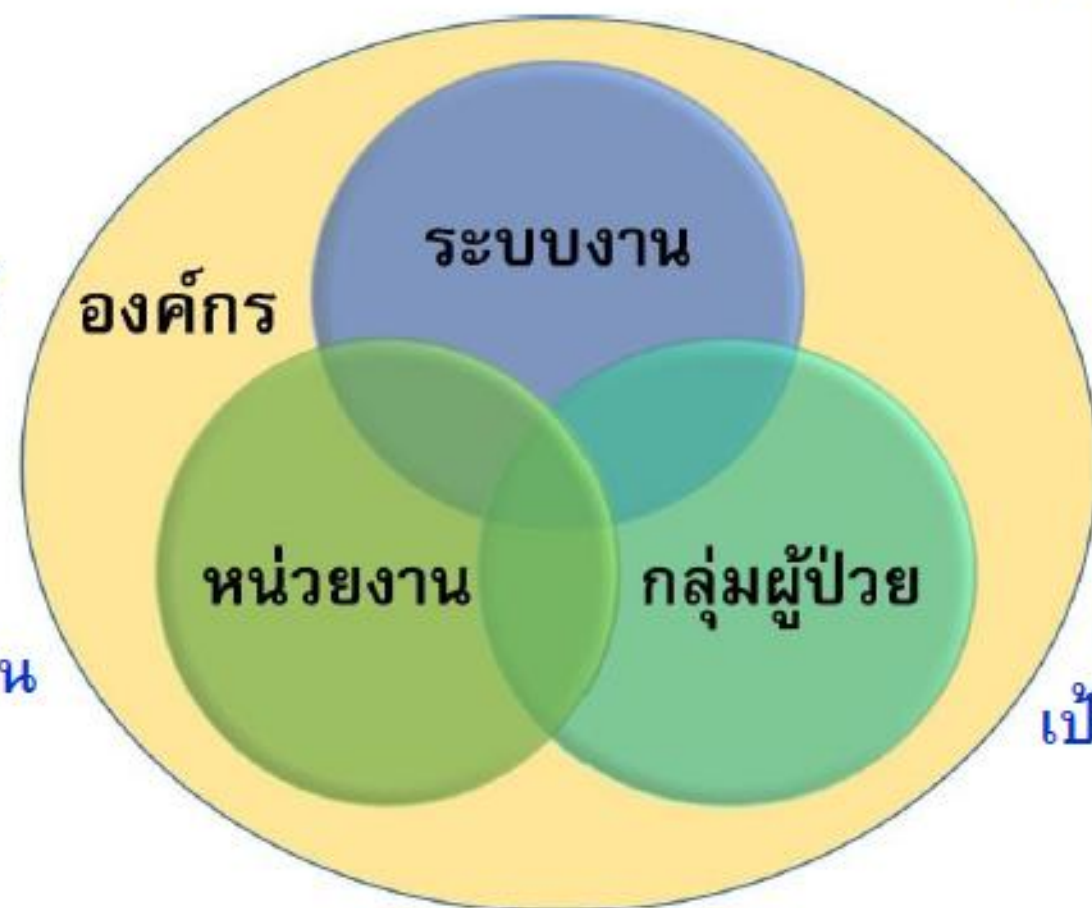
เป้าหมายในพื้นที่ต่าง ๆ ขององค์กร

เป้าหมายทั้งหมดมาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลุ่มผู้ป่วยสำคัญขององค์กร
มาตรฐาน HA มาช่วยเสริมให้เห็นเป้าหมายของระบบงานชัดเจนขึ้น และให้
เห็นโอกาสพัฒนาในกระบวนการต่าง ๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์

เป้าหมายของระบบงาน →

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

เป้าหมายของหน่วยงาน

การนำ กลยุทธ์ การเงิน
การมุ่งเน้นผู้ป่วยและผู้รับบริการ
สารสนเทศ, IT, KM
กำลังคน
ปฏิบัติการ, ห่วงโซ่อุปทาน, BCM, การจัดการเรียนการสอน
RM PS QM
การกำกับดูแลวิชาชีพ
สิ่งแวดล้อม
การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ
เวชระเบียน
การจัดการด้านยา
การตรวจทดสอบเพื่อการวินิจฉัยโรค
การเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ
การทำงานกับชุมชน
ระบบบริการผู้ป่วย

เป้าหมายการดูแลผู้ป่วย
เป้าหมายความปลอดภัยผู้ป่วย

Outcomes Measurement for Diabetes

Source: www.ichom.org

Alignment ของตัววัด

WHAT:

การทำให้ตัววัดในหน่วยงานต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

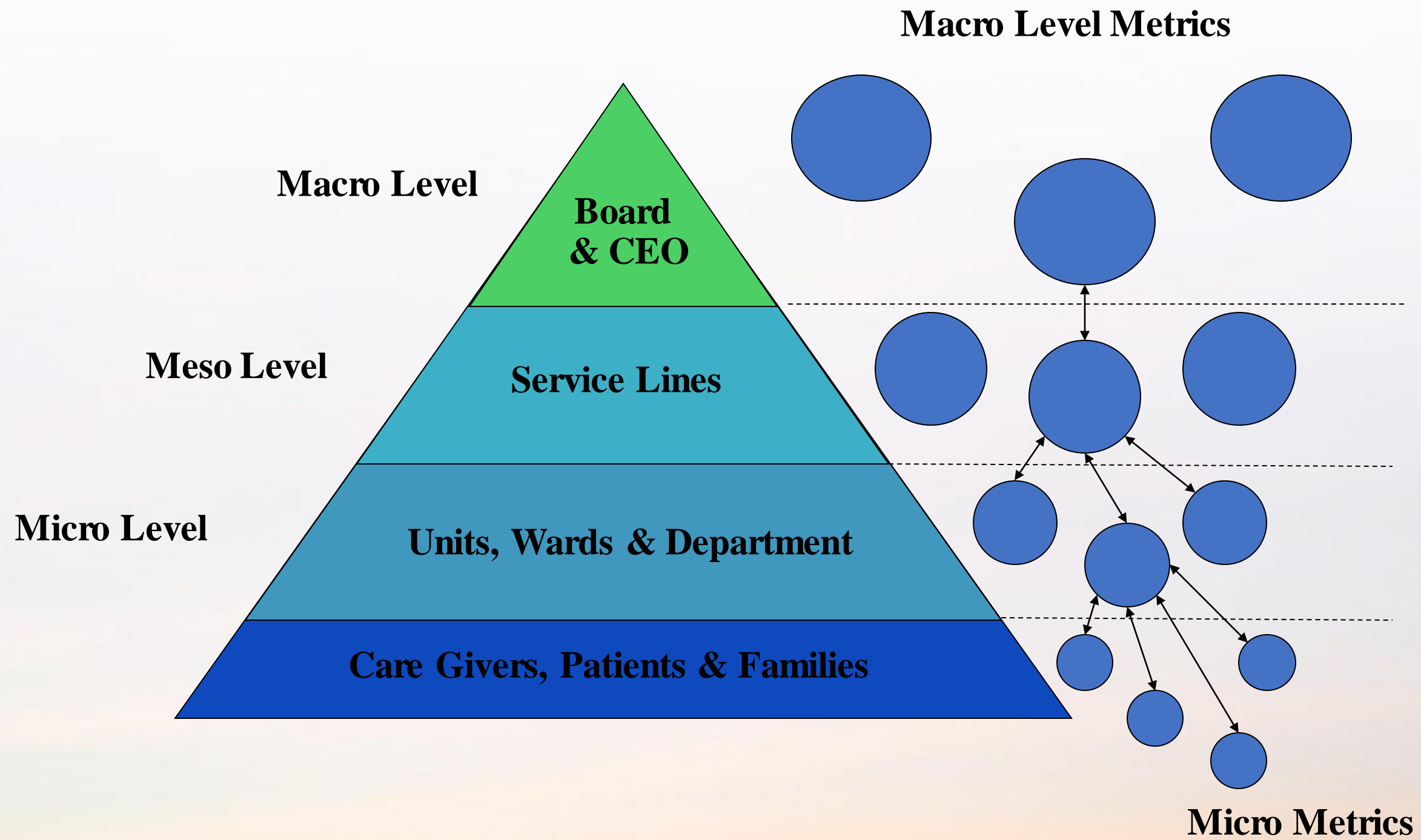
WHY:

ตัววัดเป็นตัวประกอบในการถ่ายทอดทิศทางขององค์กรสู่ทุกหน่วยงาน และผลการวัดเป็นการแสดงความสำเร็จ/ไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดมา

HOW:

- ตัววัดระดับสูงเป็นผลรวมของตัววัดระดับล่าง เช่น ความพึงพอใจของผู้ป่วย
- เลือกตัวชี้วัดสำคัญบางตัวจากตัววัดระดับล่างมาเป็นตัววัดระดับสูง เช่น ตัววัดสำคัญของโรคบางโรค
- ปรับหน่วยวัดเพื่อรวมตัววัดที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น การรวมอุบัติการณ์ตามระดับความรุนแรง หรือประมาณการความเสียหายของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เป็นวันนอนที่เพิ่มขึ้น/ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น
- การใช้ **Composite Score** เพื่อให้มีการรวมตัววัดหลายตัวเข้าด้วยกันและอาจมีการถ่วงน้ำหนักร่วมด้วย

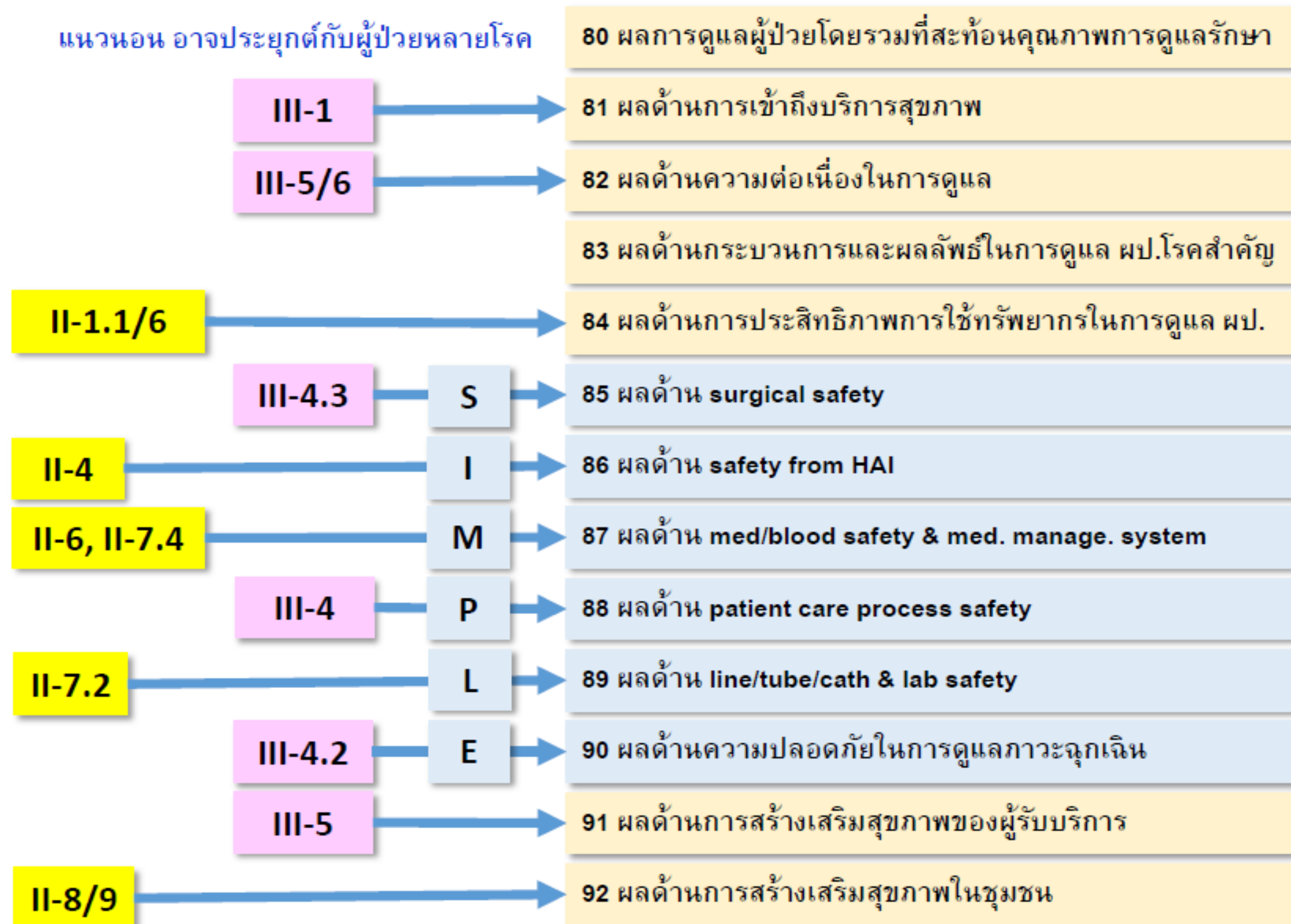
Cascading of Indicators

Clinical Performance

แนวนอน อาจประยุกต์กับผู้ป่วยหลายโรค

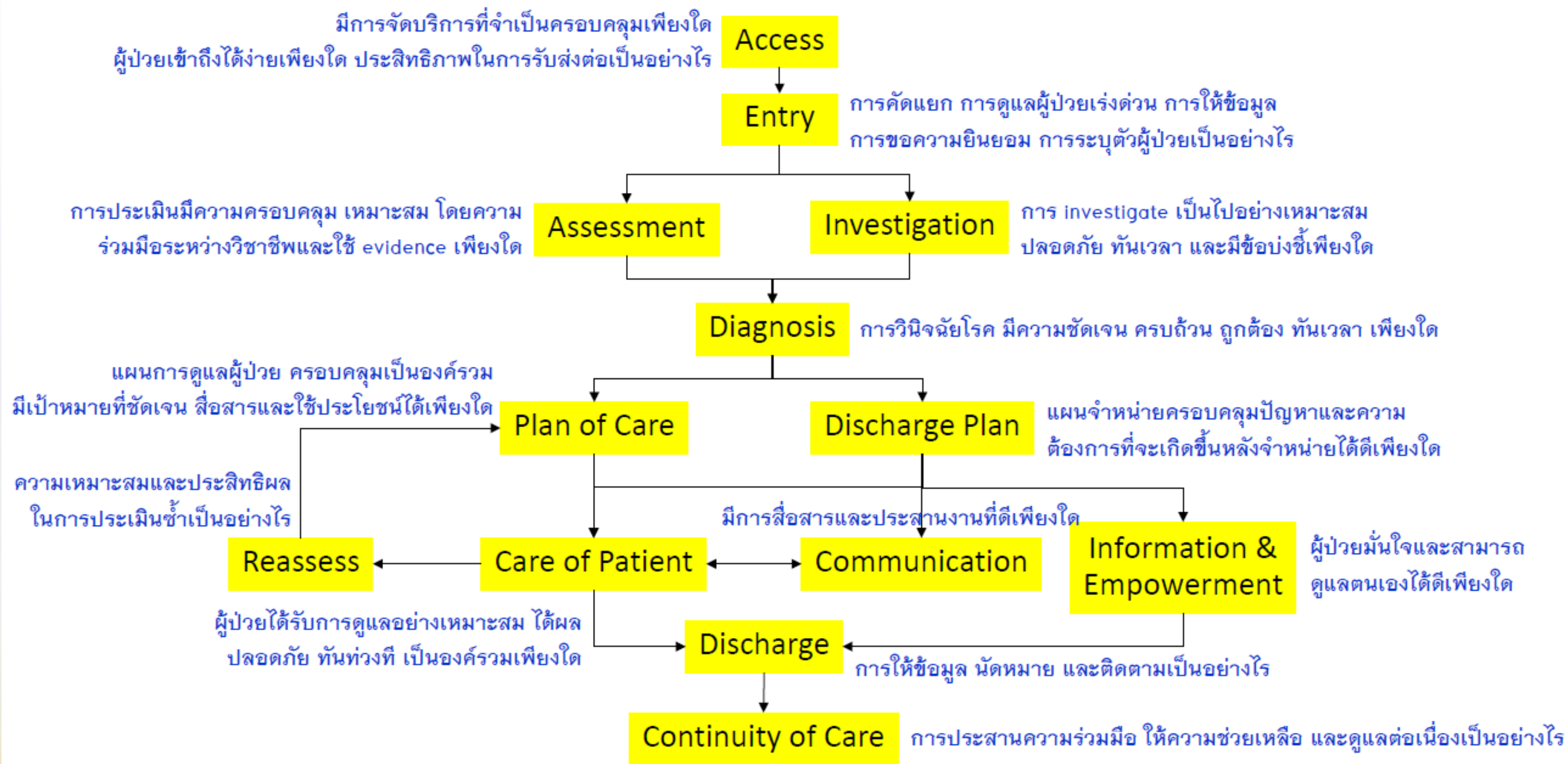

แนวตั้ง เฉพาะกับสภาวะผู้ป่วย

Clinical Tracer & CLT Indicators

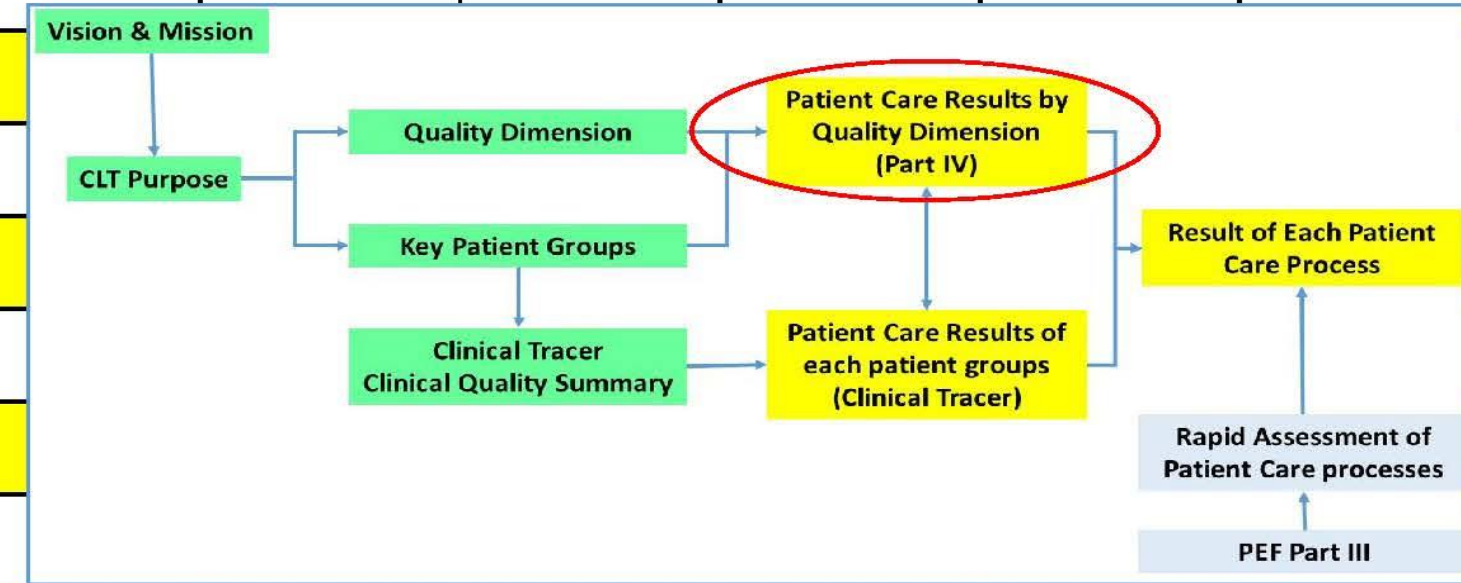

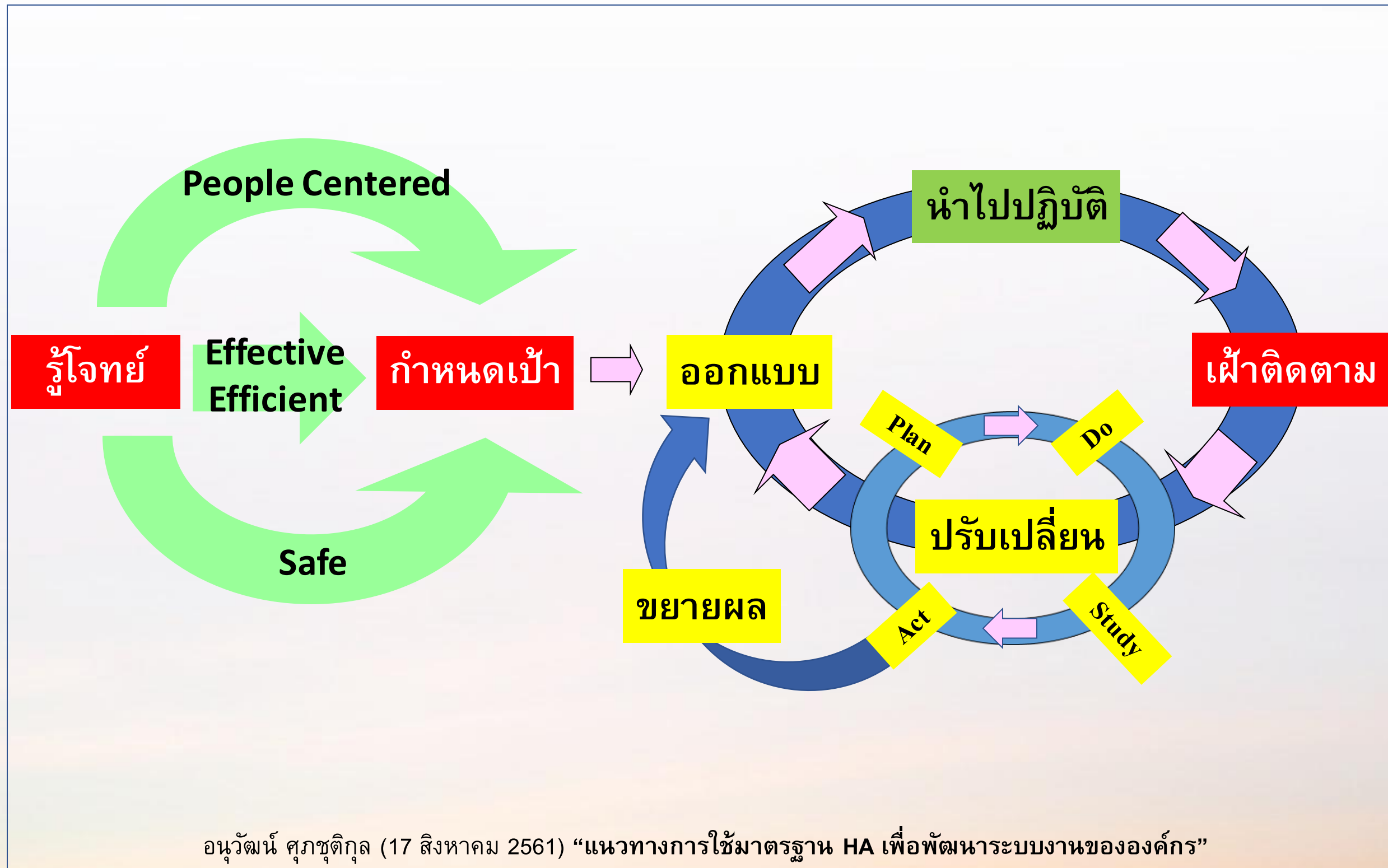
Performance Evaluation of Patient Care Process

ผลการดูแลผู้ป่วยที่สำคัญ

ตัวชี้วัด	หน่วย	ผลลัพธ์					เป้าหมายปัจจุบัน
		2557	2558	2559	2560	2561	
มิติการเข้าถึง							
มิติความต่อเนื่อง							
มิติความเหมาะสม (วัดการปฏิบัติตามสิ่งที่ควรทำ/guideline)							
มิติประสิทธิผล (เปรียบเทียบกับเป้าหมายการดูแลรักษา)							
มิติประสิทธิภาพ (เทียบผลที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้)							
มิติความปลอดภัย (ดูใน PSG ร่วมด้วย)							
มิติคนเป็นศูนย์กลาง (ความพึงพอใจ ความผูกพัน)							
การสร้างเสริมสุขภาพ							

ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติความเหมาะสมและประสิทธิผล (Effectiveness)

ประจักษ์

Effective
Efficient
กำหนดเป้า
เฝ้าติดตาม

83	IV-1 (1), III-2/3/4	ผลด้านกระบวนการและผลลัพธ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคสำคัญ
----	------------------------	---

ทุกโรคที่มี **Clinical Tracer**
ควรรายงานตัวชี้วัดใหม่ดังนี้

- เลือกโรคที่สำคัญมาพิจารณา**
ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติประสิทธิผล (Effectiveness) -> ผลลัพธ์
- Clinical outcome
  - Functional outcome
  - Patient Reported Outcome Measure
  - Long-term sustainability of health
- ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติความเหมาะสม (Appropriateness) -> กระบวนการ**
- Compliance with key CPG

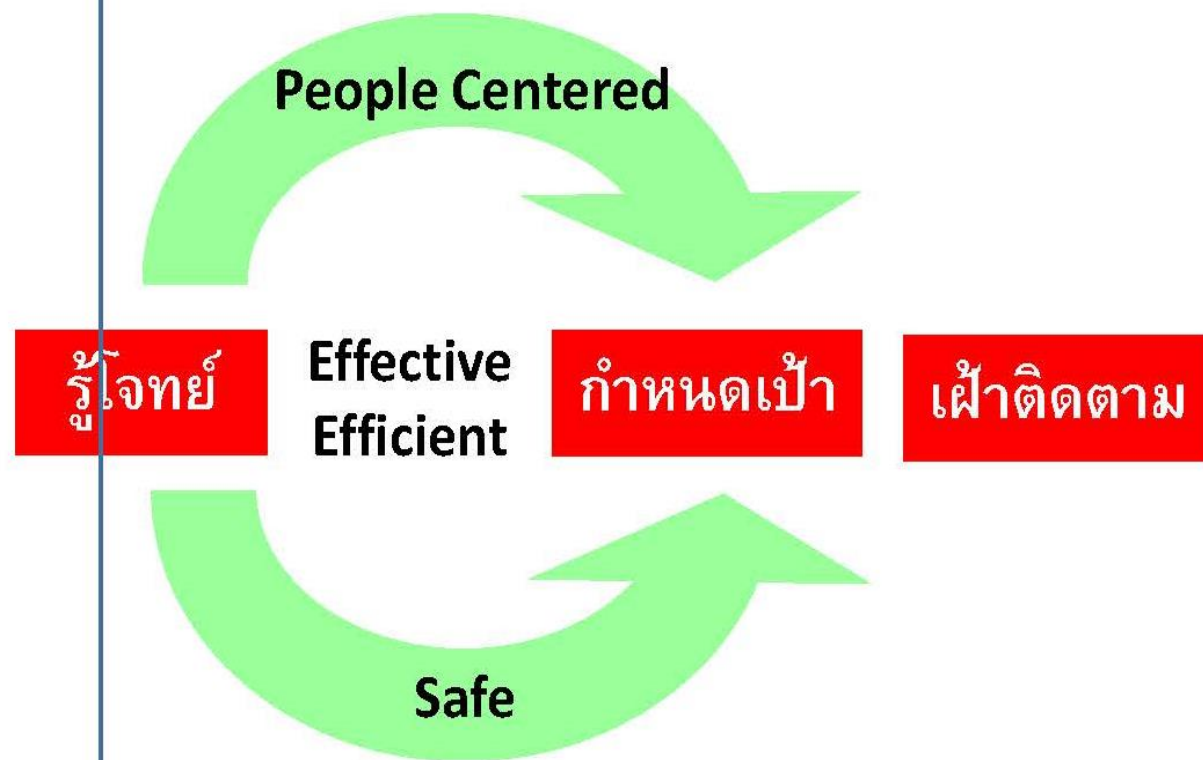
อัตราตายโดยรวมไม่ใช่ตัวชี้วัดคุณภาพ

- การเสียชีวิตอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากการดูแล
  - ความรุนแรงของการเจ็บป่วย
  - ผู้ป่วยระยะสุดท้าย

การทำให้อัตราตายสะท้อนคุณภาพ

- วัดเทียบกับกลุ่มที่มีความรุนแรงระดับเดียวกัน
  - **TRISS: Trauma injury Severity Score**
  - **APACHE: Acute Physiology & and Chronic Health Evaluation**
  - การเสียชีวิตของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักน้อยในช่วง นน.ต่าง ๆ
  - **CMI**
- ปรับวิธีการวัด
  - **HSMR: Hospital Standardized Mortality Ratio**
  - วัดการเสียชีวิตในกลุ่มที่ไม่ควรเสียชีวิต (Death in low mortality DRG)
  - **Survival curve** ในผู้ป่วยมะเร็ง

ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติประสิทธิภาพ (Efficiency)

84

IV-1 (1), III-2/3/4

ผลด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วย

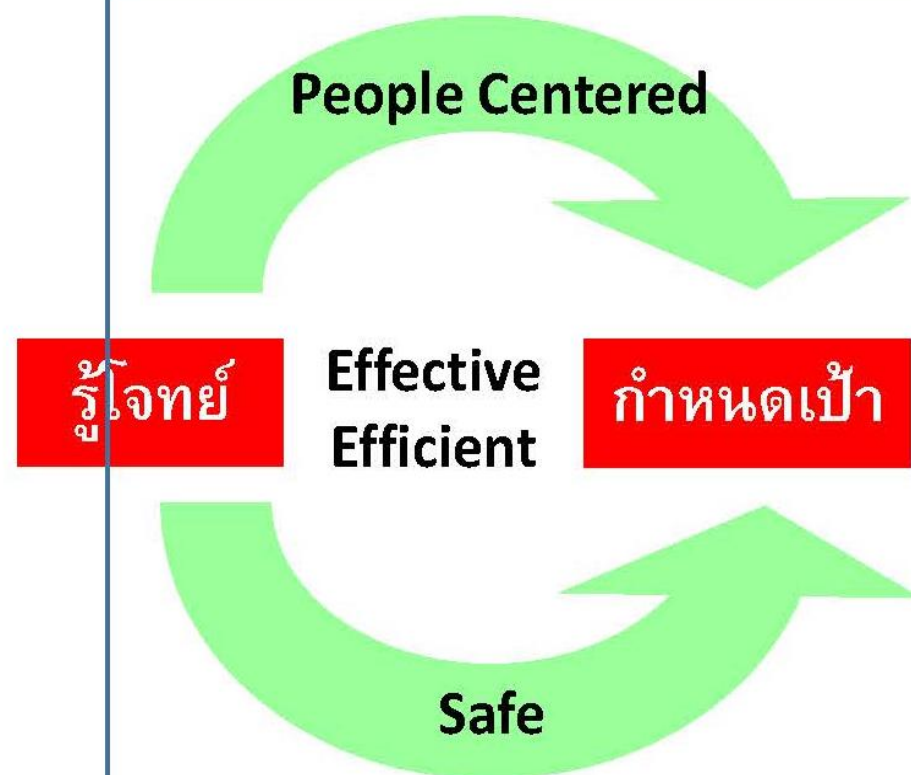
ตัวชี้วัดที่สะท้อนประสิทธิภาพ (Efficiency)

- การตรวจ investigate ที่ลดลง
- การใช้ยาที่ลดลง
- การใช้อุปกรณ์การแพทย์ที่ลดลง
- การใช้เตียงผู้ป่วยหรือห้องผ่าตัดที่ลดลง
- ระยะเวลารอคอยที่ลดลง
- การเพิ่ม patient flow

มิติประสิทธิภาพ (Efficiency)

- เป็นการวัดผลลัพธ์ที่ต้องการเทียบกับทรัพยากรที่ใช้ทั้งหมด
- ทรัพยากรอาจจะเป็น คน เงิน ของ เวลา เครื่องมือ สถานที่ พลังงาน
- อาจะวัดเป็นระยะเวลาการตอบสนอง ระยะเวลาการรอคอย การไหลของ ผู้ป่วย ขั้นตอนที่ลดลง สัดส่วนของเวลาที่ใช้กับ value-added process
- ประสิทธิภาพที่ดีอาจหมายถึง
  - ผลลัพธ์เท่าเดิม โดยลงทุนน้อยลง
  - ผลลัพธ์เพิ่มขึ้น โดยลงทุนเท่าเดิม

ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติคนเป็นศูนย์กลาง (People-Centeredness)

93	IV-2, I-3	ผลด้านความพึงพอใจ/ไม่พึงพอใจ/ความผูกพันของผู้ป่วย/ผู้รับผลงานอื่น/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
----	-----------	--

ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติคนเป็นศูนย์กลาง (People-centeredness)

- ความพึงพอใจของผู้ป่วย
- การได้รับข้อมูลที่จำเป็น
- การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- การตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม
- การตอบสนองความต้องการด้านจิตวิญญาณ
- ความผูกพันของผู้ป่วย
  - ความต่อเนื่องในการรับการรักษาต่อเนื่อง
  - การปฏิบัติตามแผนการรักษา
- ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยและผู้ดูแล

ตัวชี้วัดที่สะท้อนมิติความปลอดภัย (Safety)

- ตัวชี้วัดที่สะท้อนความปลอดภัย (Safety)**
- ภาวะแทรกซ้อนจากตัวโรค
  - ภาวะแทรกซ้อนจากกระบวนการดูแลทั่วไป
  - ภาวะแทรกซ้อนจากกระบวนการรักษาสำหรับโรคนั้น ๆ

ตัวชี้วัดตาม SIMPLE อารายงานได้ทั้ง
process & outcome indicator

เรียนรู้จาก Recommendation: การวิเคราะห์

ร่วมกันเรียนรู้การวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานในมุมมองที่หลากหลาย เช่น สาเหตุ ปัจจัย ความเชื่อมโยง กลุ่ม/ลักษณะผู้ป่วย เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนา/ปรับปรุง

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงาน

ความรู้, ข้อสรุป, Insight

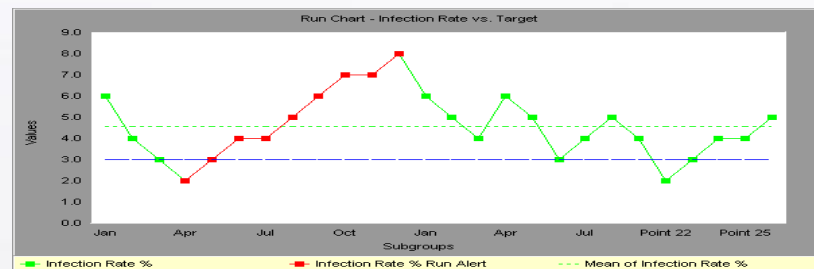
การใช้ประโยชน์

- วิเคราะห์แนวโน้ม
- วิเคราะห์เทียบกับเป้าหมาย
- วิเคราะห์เพื่อดูว่าระบบอยู่ในภาวะ stable หรือไม่
- วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร
- วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มย่อยต่างๆ / ผู้ป่วย ลักษณะต่างๆ
- วิเคราะห์เปรียบเทียบกับความต้องการของผู้ใช้
- วิเคราะห์ดูความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ เช่น input/process กับ outcome

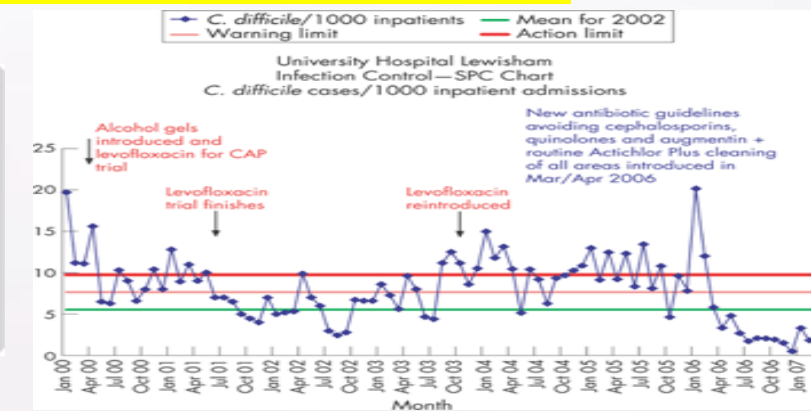
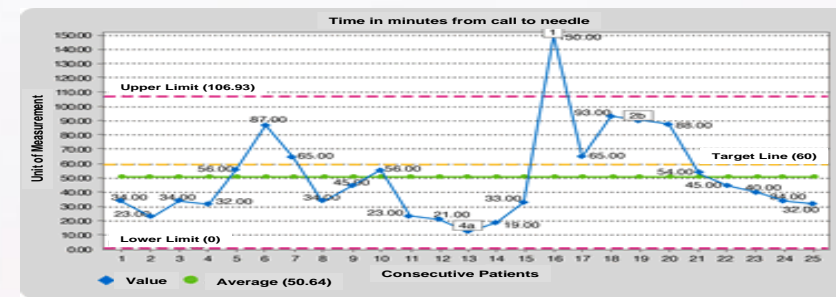
- ปรับเปลี่ยนการจัดสรรและการใช้ทรัพยากร
- ตั้งเป้าหมายที่ท้าทายยิ่งขึ้น
- ลดความหลากหลายระหว่างกลุ่ม/หน่วยงาน
- ค้นหาและแลกเปลี่ยน best practice
- กระตุ้นการสร้างนวัตกรรม

เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือ มีความหมาย ใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ

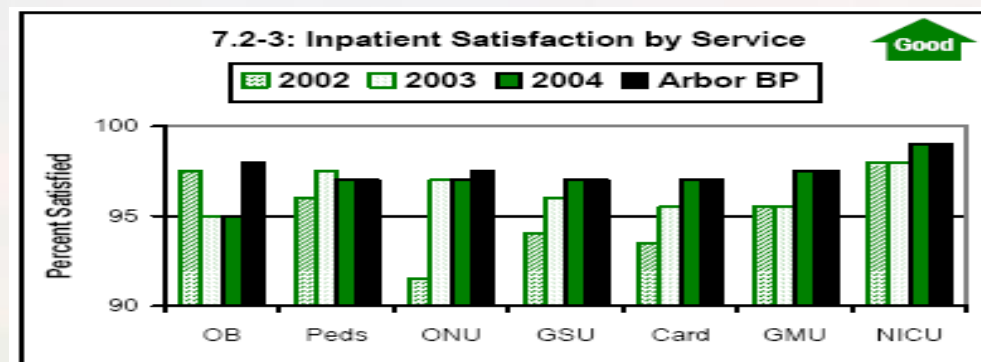
1. วิเคราะห์แนวโน้ม (Trend)

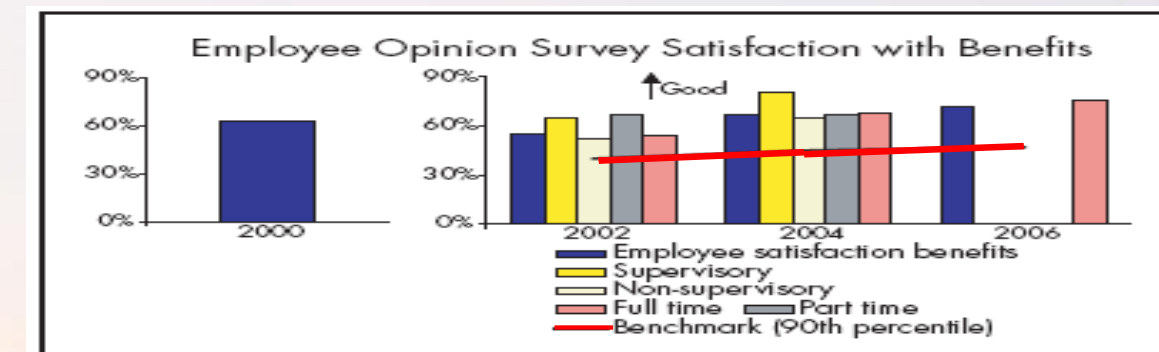
2. วิเคราะห์แนวโน้มคู่กับค่าสถิติ (Control Chart)

3. เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มย่อย

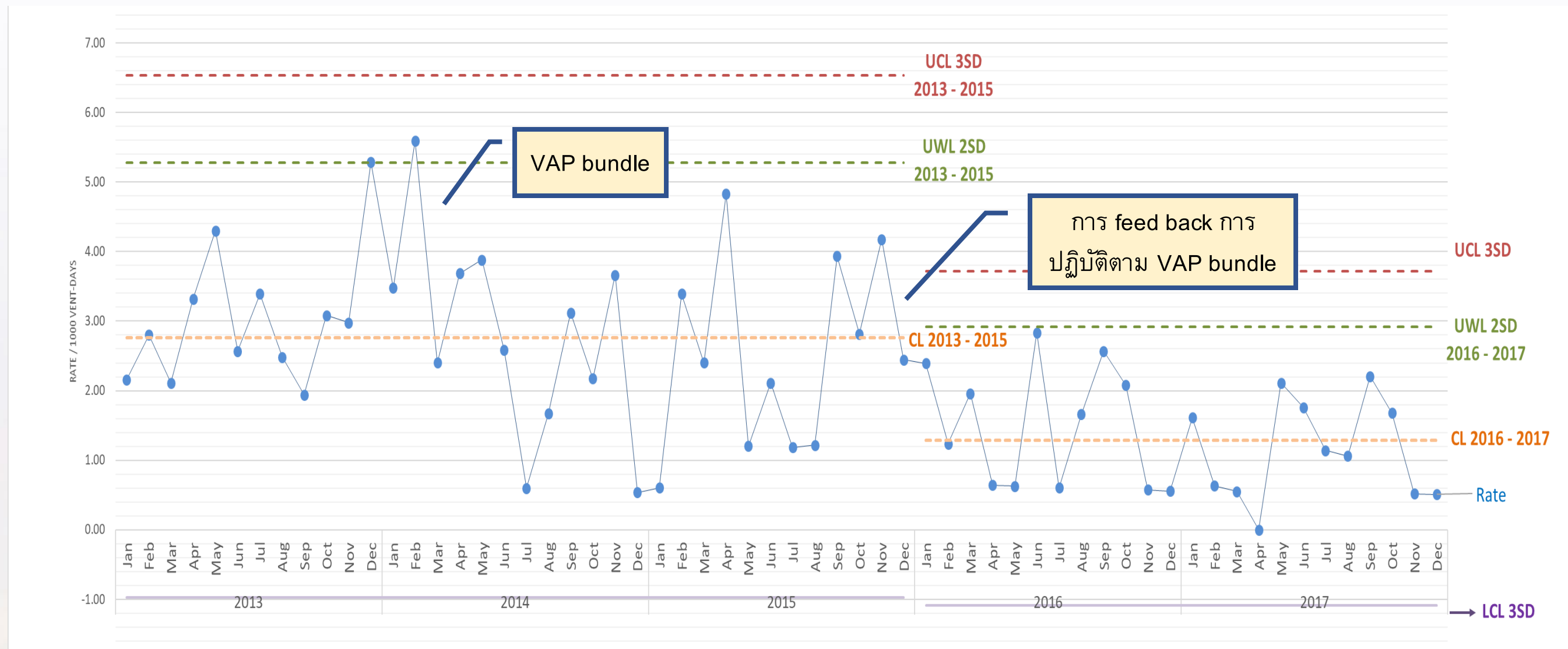

4. เปรียบกับคู่เทียบเคียง (Benchmark)

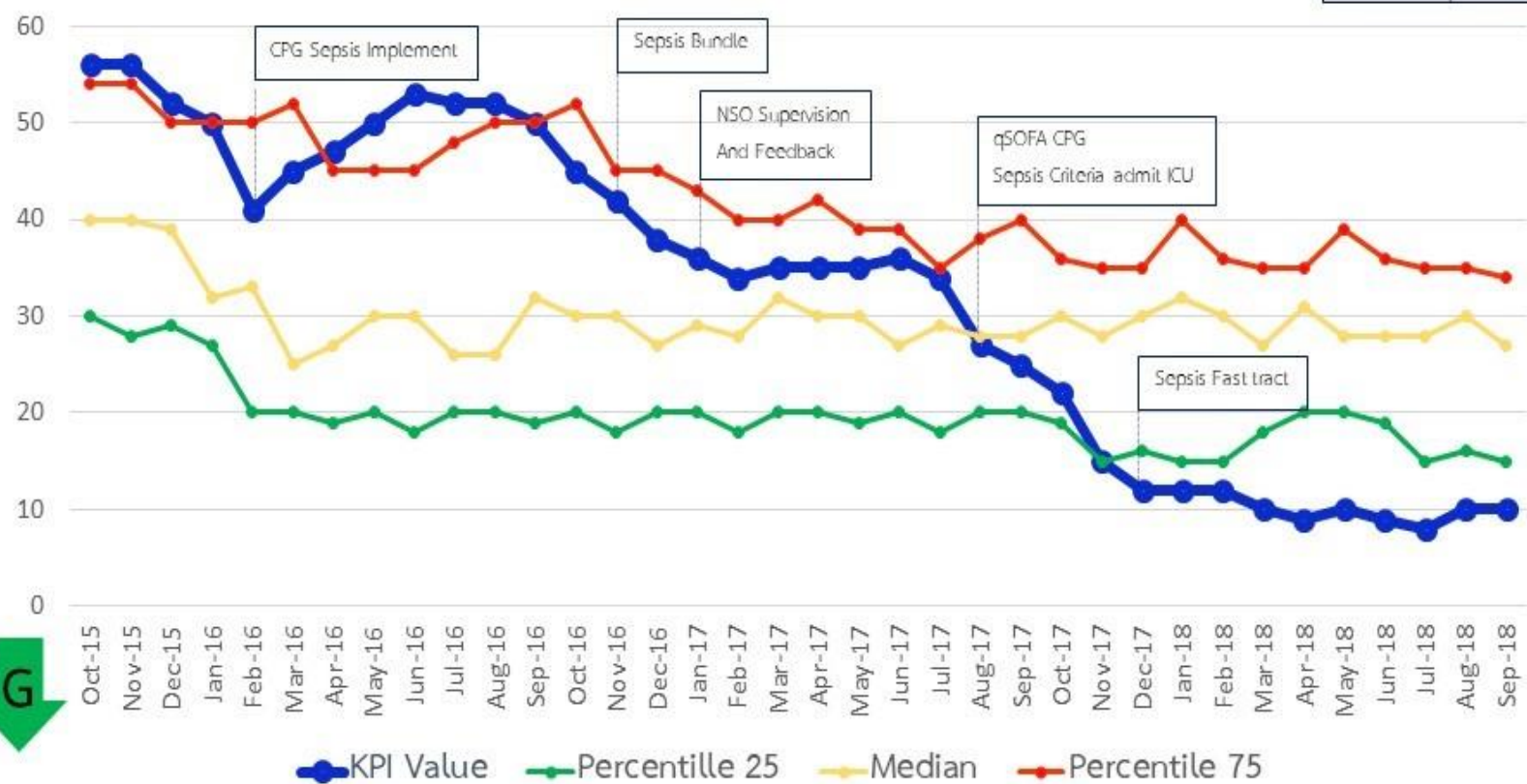
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล

Control Chart เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้และนำเสนอ

THIP Benchmark Performance Graph

KPI NAME : CI0101 Fatality Rate of Sepsis (ร้อยละการเสียชีวิตของผู้ป่วยในจากภาวะติดเชื้อในกระแสโลหิต)
 Comparison Group : โรงพยาบาลภาครัฐตติยภูมิ/ เขตภาคเหนือ/ ขนาด 400 เตียงขึ้นไป/ HA ชั้น 3 ขึ้นไป
 Hospital Name : โรงพยาบาล XXX
 Duration : October 2015 – September 2018

Date Report : 16 December 2018

Reference : Thailand Hospital Indicator Program (THIP)

การวิเคราะห์แนวโน้มและการเปรียบเทียบ

Fatality Rate of Sepsis มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2016-กันยายน 2018 เมื่อเปรียบเทียบกับโรงพยาบาลสมาชิกกลุ่มภาครัฐตติยภูมิ ในขนาดใกล้เคียงกันในโครงการ THIP พบว่าอยู่ในช่วง 25%percentile

การวิเคราะห์สาเหตุ/ปัจจัย

ผลที่ดีขึ้นเกิดจากการปรับเปลี่ยนกระบวนการสำคัญ ได้แก่

- 1)ปรับปรุง Sepsis Fast track ร่วมกับ รพ.ในเครือข่าย ผลทำให้การส่งต่อรวดเร็วขึ้นและ Early Detection ลดขั้นตอนในการ consult
- 2)ปรับปรุงการประเมินในโรงพยาบาล ที่ ER และ Ward อายุรกรรม/ศัลยกรรมโดยใช้ qSOFA, CPG และปรับเกณฑ์ Sepsis Criteria admit ICU ผลทำให้ผู้ป่วยหนักเข้าถึง ICU ได้เร็วขึ้น

แผนการพัฒนาต่อเนื่อง

- 1) เพิ่มศักยภาพโรงพยาบาลเครือข่าย
- 2) ขยายผลการใช้เกณฑ์การประเมินในครอบคลุมทุกสาขาที่มีโอกาสเกิด เช่น ศัลยกรรม
- 3) พัฒนาศักยภาพแพทย์ intern และพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

Scoring Guideline for Part IV Results

1. มีการออกแบบการวัดผล
2. มีการติดตามตัววัดที่สำคัญ ตรงประเด็น
3. มีการวัดที่ตรงประเด็น และครอบคลุมประเด็นสำคัญเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการใช้ประโยชน์จากการติดตามตัววัดเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง
4. ตัววัดสำคัญส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ดีกว่าค่าเฉลี่ย หรือมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
5. ตัววัดสำคัญอยู่ในระดับ top quartile

การใช้ประโยชน์จากการติดตามตัววัด

- ถ้าผลลัพธ์ยังต่ำกว่าเป้าหมาย / mean ของกลุ่ม / คู่เทียบ ก็นำไปกำหนดเป็นโอกาสพัฒนา
- ถ้าผลลัพธ์ดีเป็นที่พอใจแล้ว ก็ไม่ต้องทำอะไร

Check, Act, Outcome

ประเมินผลอย่างเป็นระบบ (**E**valuation)

ปรับปรุงระบบ (**I**mprovement)

บูรณาการ (**I**ntegration)

นวัตกรรม (**I**nnovation)

ผลลัพธ์ดี-ดีเลิศ (**G**ood **O**utcome)

4

ผลลัพธ์ดีกว่า
ระดับเฉลี่ย

ปรับปรุงระบบ
บูรณาการ
นวัตกรรม

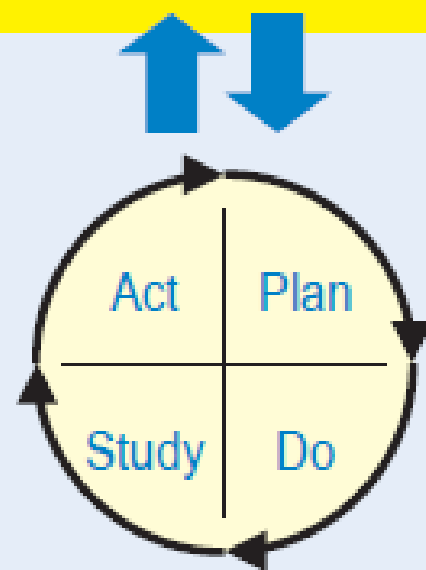
ประเมินผล
อย่างเป็นระบบ

5

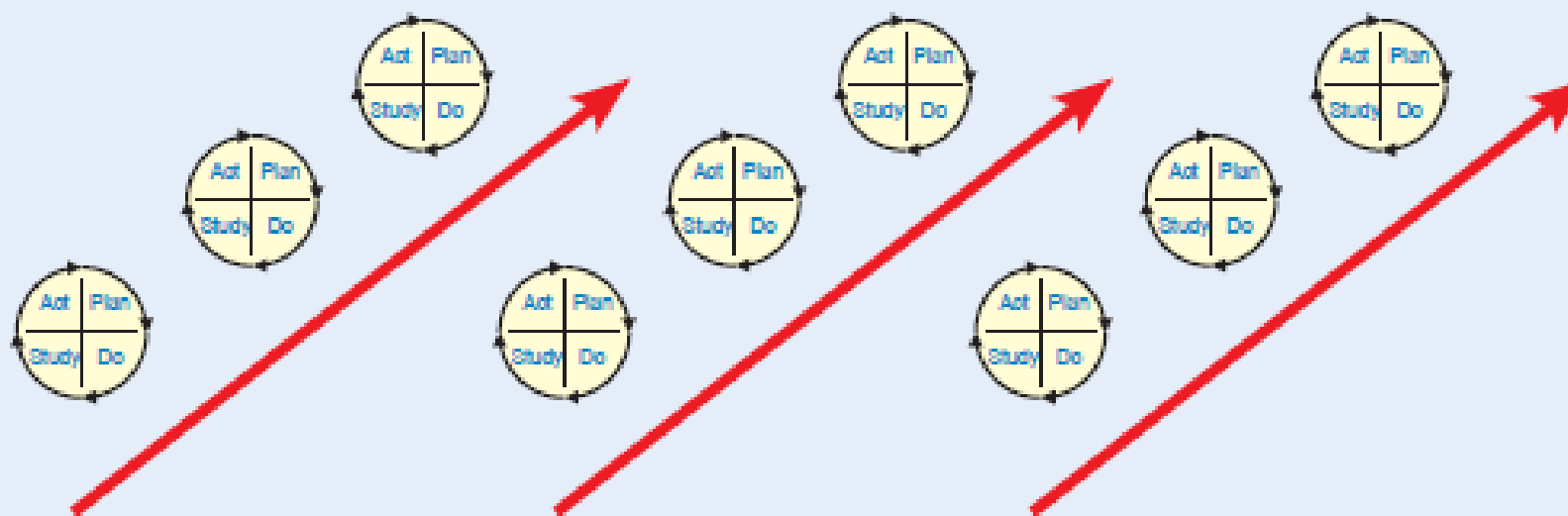
ผลลัพธ์ดีเลิศ

เป็นแบบอย่างที่ดี
ของการปฏิบัติ
มีวัฒนธรรม
คุณภาพ

วัฒนธรรม
เรียนรู้

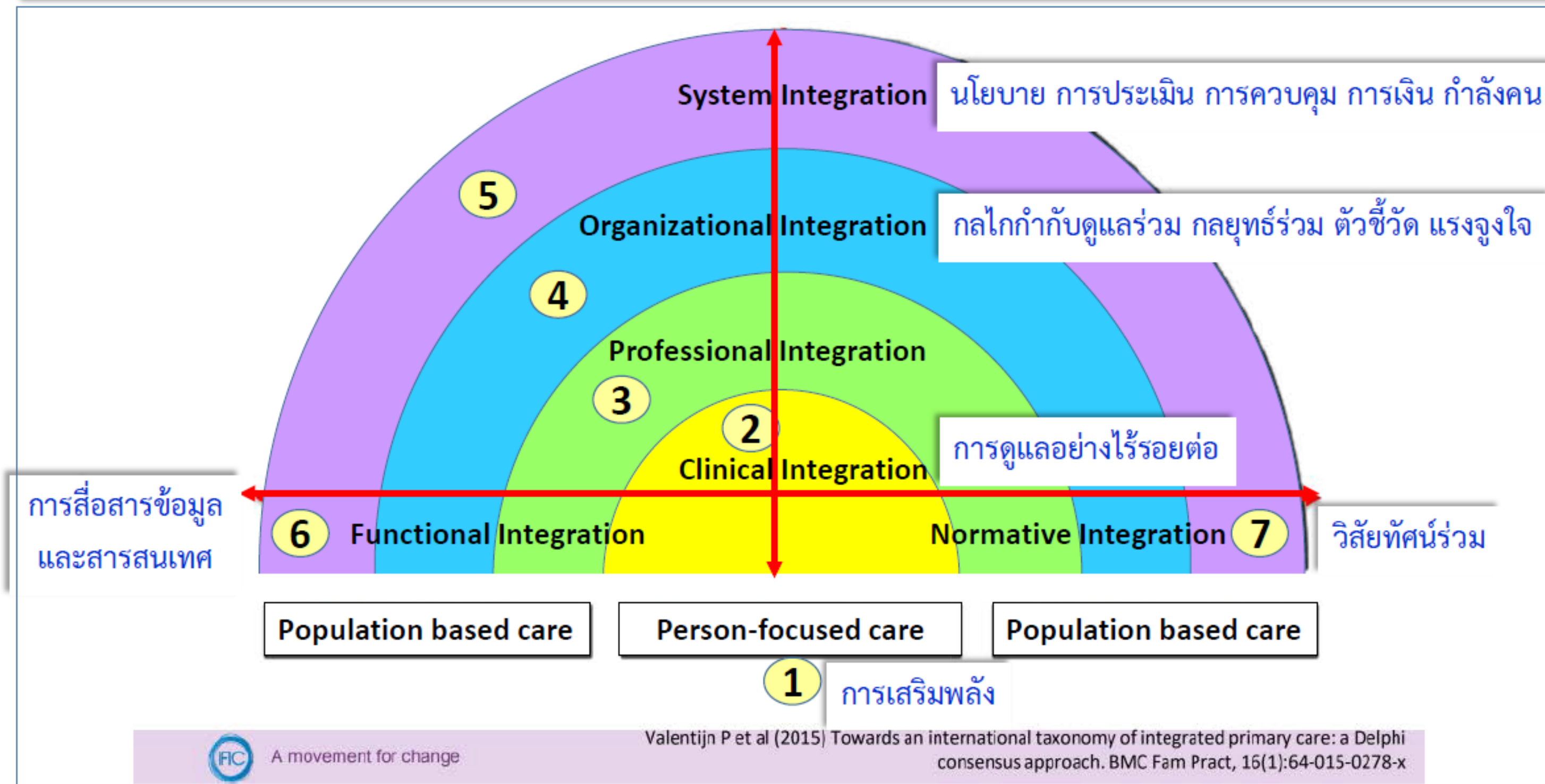

เน้นการทดสอบขนาดเล็ก
ทดสอบต่อเนื่อง
ทดสอบหลายเรื่องพร้อมกัน

Integrated Care : Intervention on All Levels

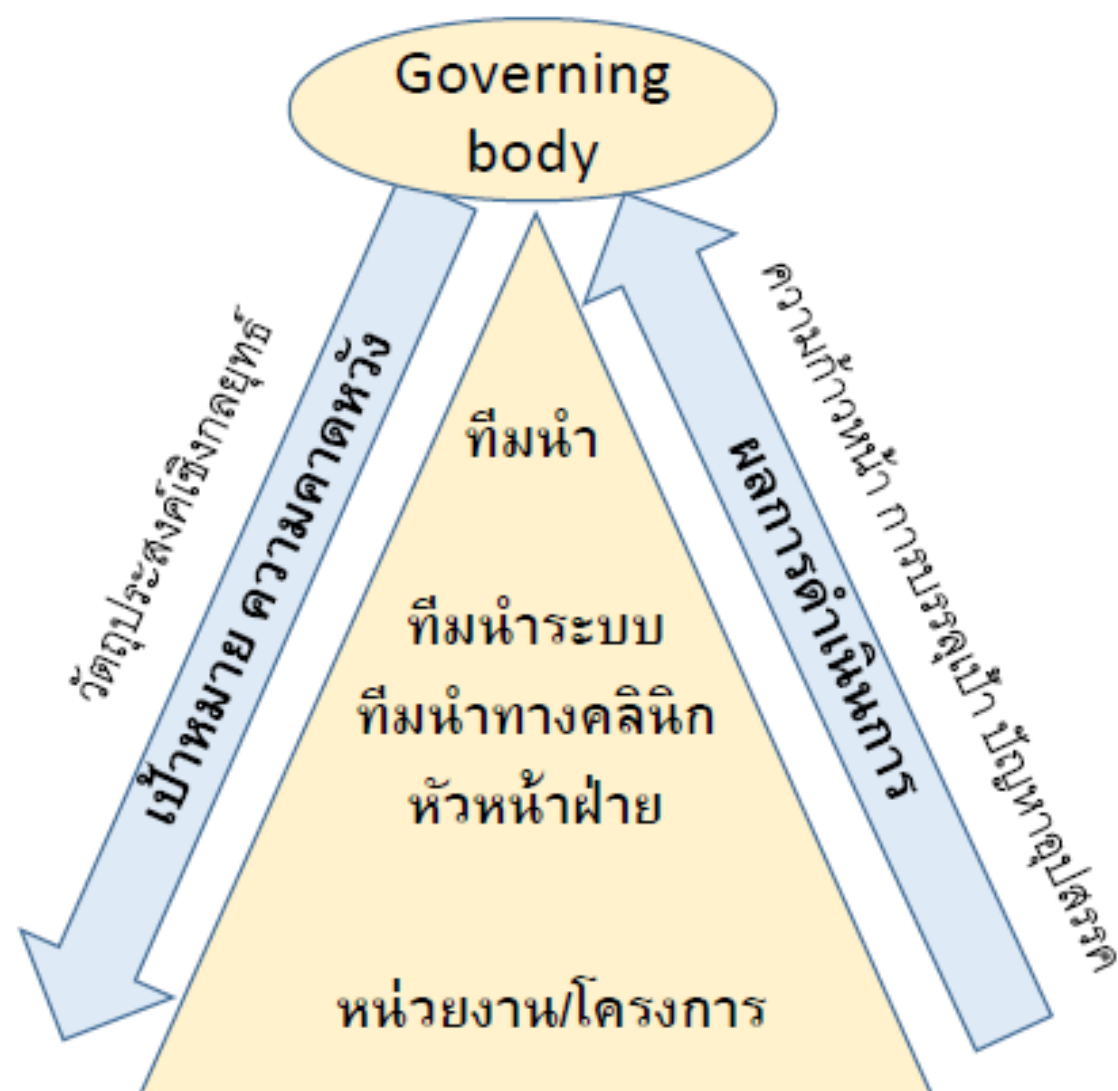

Innovation : 10 Healthcare Quality Improvement Trends

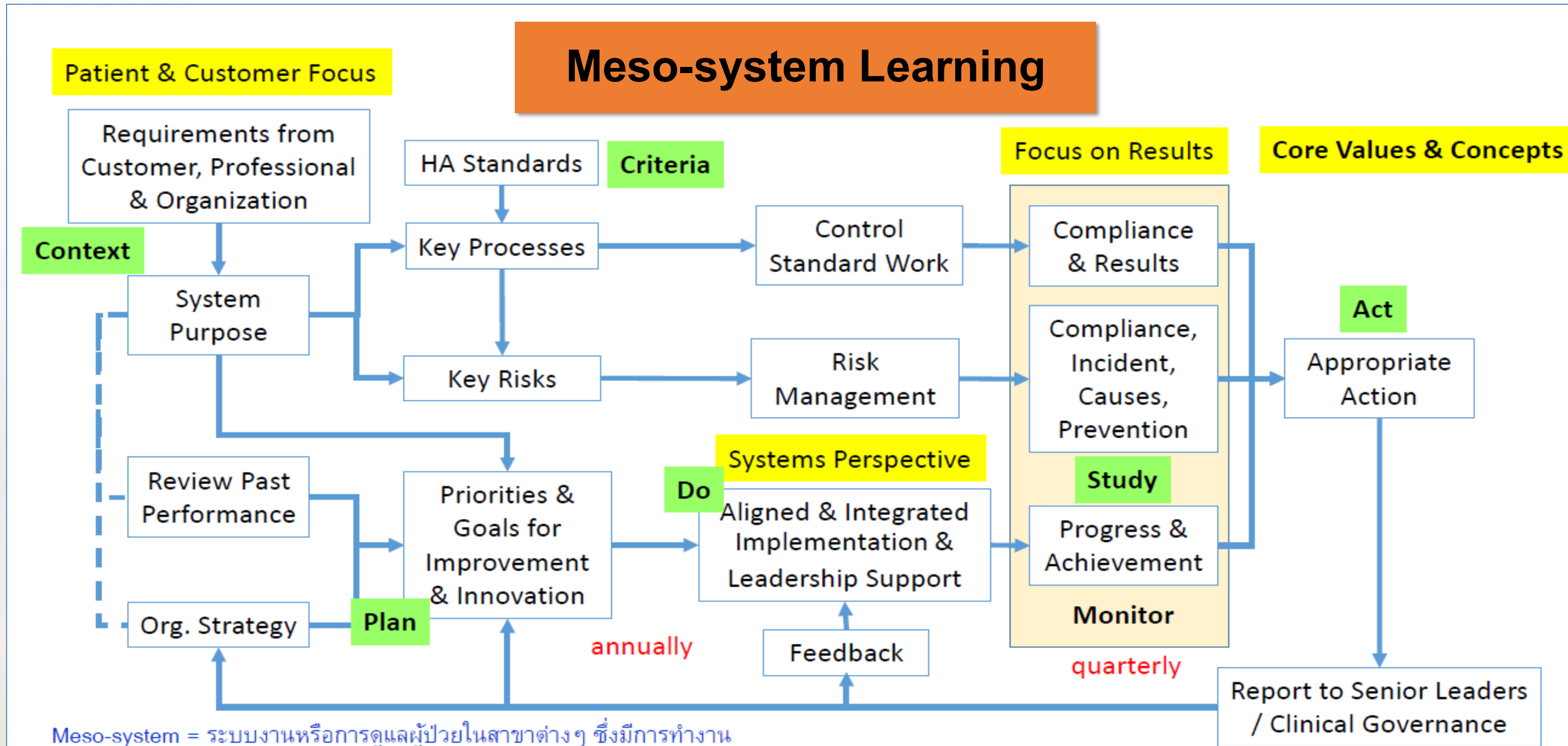
- 1. Augmented Reality training:** การฝึกอบรมที่ใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานโลกแห่งความเป็นจริงและความเสมือนจริง
- 2. Leverage data for healthcare:** ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการจัดบริการสุขภาพ
- 3. Patient-customer experience personalization:** สร้างประสบการณ์เฉพาะตัวสำหรับผู้ป่วย ด้วยการรับรู้และตอบสนอง patient preference มีการสื่อสารที่เปิดกว้าง
- 4. Using wearable devices in healthcare:** ใช้ wearable device ในการเก็บข้อมูล ติดตามพฤติกรรมสุขภาพ ส่งสัญญาณเตือน ติดตามจากระยะไกล (remote tracking)
- 5. Hospitals using smart technology:** ใช้ connectivity & automation -> comfort, efficiency, safety
- 6. Artificial Intelligence and Internet of Things:** ใช้ปัญญาประดิษฐ์และ IoT เพื่อให้มีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ลดความซ้ำซ้อนของงานที่ทำด้วยมือ ลดข้อผิดพลาด
- 7. Big data and analytics transforming data into health outcome:** ใช้ big data & analytics เพื่อเปลี่ยนข้อมูลมาเป็นผลลัพธ์สุขภาพ ที่คาดการณ์ได้ค่อนข้างแน่นอนเกี่ยวกับผลลัพธ์ ภาวะแทรกซ้อนที่เป็นไปได้
- 8. Interest in population health management:** การจัดการสุขภาพประชากร ทั้งระดับประชากรทั่วไป กลุ่มผู้ป่วย หรือ cohort of individuals
- 9. Technology will drive efficiency:** ใช้เทคโนโลยีมาขับเคลื่อนประสิทธิภาพด้วยการมีระบบที่บูรณาการตลอด care continuum และ automation
- 10. Personalized medicine:** unique need, genetic makeup, lifestyle -> pharmacogenomics -> access?

เรียนรู้จาก Recommendation: การติดตามกำกับ

ควรมีการติดตามกำกับการดำเนินงานในทุกระดับขององค์กร ทั้งระดับทีมหน้า ทีมหน้าทางคลินิก ทีมหน้าระบบต่าง ๆ และหน่วยงานทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล

- Action ของผู้กำกับติดตาม
  - ถ้าประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
    - ยกย่องชมเชย/ให้รางวัล
    - ชักชวนให้กำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย
    - ส่งเสริมการเผยแพร่ best practice (ถ้ามี)
  - ถ้าไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
    - ปรับแผนปฏิบัติการ หาวิธีการใหม่ ๆ
    - สนับสนุนเพื่อเอาชนะปัญหาอุปสรรค
  - ทบทวนวิธีการวางแผนและกำหนดตัววัด

Meso-system = ระบบงานหรือการดูแลผู้ป่วยในสาขาต่างๆ ซึ่งมีการทำงาน
 ครอบคลุมสายงาน/หน่วยงาน และมีคณะกรรมการหรือทีมสหสาขาวิชาชีพรับผิดชอบ